

بسم الله الرحمن الرحيم

طرح درس روزانه معلم

تأليف :

علی یوسفی

انتشارات ارسطو (چاپ و نشر ایران)

۱۳۹۳

سرشناسه : یوسفی، علی، ۱۳۵۰ -

عنوان و نام پدیدآور: طرح درس روزانه معلم / علی یوسفی .

مشخصات نشر: مشهد: ارسطو، ۱۳۹۳.

مشخصات ظاهری : ۱۱۱ ص. جدول، نمودار.

شابک: 978-600-7558-18-8

وضعیت فهرست نویسی : فیا

یادداشت : کتابنامه: ص. ۱۱۱.

موضوع : تدریس اثربخش

موضوع : برنامه ریزی درسی

موضوع : معلمان -- اثر بخشی

رده بندی کنگره: ۳۷۱/۱۰۲۵LB ی/۳/۱۰۲۵LB ۱۳۹۳ ۴۶۹۲

رده بندی دیویی: ۳۷۱/۱۰۲۵

شماره کتابشناسی ملی: ۳۶۵۸۵۵۱

نام کتاب : طرح درس روزانه معلم

مؤلف : علی یوسفی

ناشر : ارسطو (با همکاری سامانه اطلاع رسانی چاپ و نشر ایران)

صفحه آرای، تنظیم و طرح جلد : علی یوسفی

تیراژ : ۱۰۰۰ جلد

نوبت چاپ : اول - ۱۳۹۳

چاپ : مدیران

قیمت : ۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸ - ۶۰۰ - ۷۵۵۸ - ۱۸ - ۸

تلفن‌های مرکز پخش : ۵۰۹۶۱۴۵ - ۵۰۹۶۱۴۶ - ۵۱۳

www.chaponashr.ir/arastu

فهرست مطالب

۲	مقدمه
۳	تدریس فعال
۳	مقایسه روش‌های سنتی و نوین در فرایند تدریس
۴	طرح درس فعال روزانه معلم
۵	مراحل نگارش و تنظیم طرح درس روزانه
۵	۱- موضوع یا عنوان درس
۵	۲- تعیین و نگارش عناوین فرعی یا رئوس مطالب
۵	۳- نوشتن هدف کلی درس
۶	۴- نگارش و تنظیم هدف‌های جزئی درس
۶	۵- نگارش و تنظیم هدف‌های رفتاری درس
۶	۶- تعیین رفتار ورودی دانش‌آموزان
۶	۷- ارزشیابی تشخیصی
۷	۸- نگارش مراحل اجرای تدریس
۷	۸-۱- مرحله آمادگی
۷	۸-۲- توصیف فرایند تدریس
۱۳	۸-۳- مرحله معرفی و بیان هدف‌های صریح آموزشی
۱۵	۸-۴- مرحله ارائه درس
۱۵	۸-۵- مرحله خلاصه کردن و نتیجه‌گیری
۱۵	۸-۶- مرحله ارزشیابی
۱۹	۸-۷- مرحله تعیین فعالیت‌های تکمیلی
۲۱	جمع‌بندی طراحی تدریس
۲۴	طرح درس روزانه - نمونه (۱)
۲۶	طرح درس روزانه - نمونه (۲)
۲۹	طرح درس روزانه (فرم‌های خالی نمونه ۱)
۶۹	طرح درس روزانه (فرم‌های خالی نمونه ۲)
۱۰۹	منابع

تحولاتی که در دنیای امروز از لحاظ فناوری، فرهنگی، سیاسی و اقتصادی در حال وقوع است شیوه زندگی را به کلی دگرگون ساخته است. به دنبال این تحولات، نیازها، مهارت‌ها، محتوای برنامه‌ها و شیوه‌های آموزش و تدریس نیز به شدت دگرگون شده و نیازمند اصلاح و حرکت همزمان با این تحولات می‌باشد. ممکن است این نگرانی در بین معلمان به وجود آید که یادگیری الکترونیکی به تدریج جایگزین الگوهای تدریس، معلم و کلاس درس شود؛ ولی باید دانست که چنین نگرانی بی‌مورد است. یادگیری الکترونیکی نخواهد توانست جایگزین کلاس، معلم و روش‌های آموزشی معلم شود. یادگیری الکترونیکی فقط راهی برای دستیابی سریع‌تر به اطلاعات و دانش است. معلم به عنوان یادگیرنده باید به طور مداوم در صدد اصلاح، بهبود و افزایش دانش و مهارت‌های خود باشد. آماده‌سازی دانش‌آموزان برای سازگاری با تحولات روزافزون علمی و فناوری و تربیت نیروی انسانی ماهر و متخصص از جمله کارکردهای مهم به کارگیری فناوری اطلاعات و ارتباطات به شمار می‌رود.

هدف اصلی این کتاب آماده‌سازی معلمان برای تدریس اثربخش است. منظور از اثربخشی تدریس میزان تحقق هدف‌های آموزشی و پرورشی در اثر تدریس است. لازمه تدریس اثربخش، آمادگی معلم برای تدریس قبل از حضور در کلاس درس است. در ابتدای مطالب این کتاب به موضوع مهم طرح درس روزانه و مراحل تهیه آن پرداخته شده است. در ادامه به منظور تسهیل معلمان برای تهیه و تدوین طرح درس، الگویی ارائه و تنظیم شده است که معلمان برای هر جلسه تدریس، می‌توانند متناسب با درس و شرایط کلاس آن را کامل کنند. این کتاب می‌تواند یک ابزار مفید برای تدریس مؤثر معلم باشد که تمام فعالیت‌های آموزشی در طول سال تحصیلی در یک جا گردآوری می‌شود. معلم به راحتی با دوره کردن فعالیت‌های آموزشی انجام یافته بر نحوه انجام کار خود مسلط می‌گردد و کار معلم برای ارزشیابی‌های مختلف با دسترس بودن محتوا و هدف‌های آموزشی تمام درس‌های کتاب، دقیق‌تر می‌شود.

تدریس فعال

در سال‌های اخیر تلاش‌های زیادی در نظام آموزشی ما صورت گرفته تا روش‌های سنتی تدریس جای خود را به روش‌های فعال و جدید مبتنی بر نیازهای فردی و اجتماعی دانش‌آموزان دهد. تغییرات نظام آموزشی و کتب درسی دانش‌آموزان نیز در همین راستا صورت گرفته است. چنین

نگرشی ایجاب می‌کند، یادگیری از شکل انفعالی و حفظ کردن مطالب درسی خارج شود و در جهت یادگیری فعال تغییر کند. توجه به شیوه‌های گوناگون سنجش و ارزشیابی، یادگیری دانش‌آموزان را تعمیق می‌بخشد. غفلت از این امر سبب می‌شود که بسیاری از اهداف ارزشمند یادگیری که با ارزشیابی‌های سنتی قابل اندازه‌گیری و سنجش نیستند از گردونه فعالیت‌های آموزشی مدارس حذف شوند. می‌توان گفت هر دانش‌آموز به شیوه خاصی مطالب درس را درک می‌کند و وظیفه معلم است که با شناخت دانش‌آموزان و آگاهی از چگونگی کاربرد روش‌های مختلف تدریس، الگوی مناسبی برای تدریس انتخاب کند. مسلماً این کار نیاز به داشتن توانایی و مهارت فراوان در کاربرد شیوه‌های تدریس و ارزشیابی دارد. بنابراین معلم باید بر روش‌ها و الگوهای گوناگون تدریس مسلط باشد و با توجه به عوامل مختلف، روش مناسب برای تدریس در کلاس را انتخاب کند. معلم همواره باید راهنمای فعالیت‌هایی باشد که برای کلاس طراحی شده است و کلاس درس باید کارگاه فعالی باشد که دانش‌آموزان در آن جا به انجام فعالیت‌های فکری و عملی می‌پردازند.

مقایسه روشهای سنتی و نوین در فرایند تدریس

✕ روش سنتی (غیر فعال)

- شاگردان مفاهیم، تجربه‌ها و قوانین را می‌خوانند و حفظ می‌کنند و می‌کوشند که به خاطر بسپارند.
- معلم اغلب با روش سخنرانی تدریس می‌کند و نقش حل مسائل را ایفا می‌کند. (تمرین می‌دهد، به حل تمرین‌ها کمک می‌کند، یا مثال مفاهیم را توجیه می‌کند)
- معلم اغلب جزوه می‌گوید، مطالب کتاب را خلاصه می‌کند و شاگردان را به سوی استفاده از کتاب‌های حل مسائل سوق می‌دهد.
- معلم به کلاس تکلیف می‌دهد و شاگردان در این فرایند به عنوان تماشاگر هستند.
- معلم کلاس را کنترل می‌کند.
- معلم در صحنه آموزش کاملاً فعال است و فراگیران ساکت هستند.
- معلم تمرین می‌دهد، تمرین حل می‌کند، پاسخ پرسش‌ها را می‌دهد، رفع مشکل می‌کند، تدریس می‌کند و جزوه می‌گوید.
- هدف یاد دادن است و تکیه بر محفوظات و کسب دانستنی‌های ضروری و غیر ضروری.
- بیشتر تکالیف، رونویسی می‌باشد.